

Evoluția pieței: Staniu (CN 80) — 2015–2025

Introducere

Codul vamal 80 reunește staniul sub formă brută, deșeurile și resturile de staniu, barele, tije, profilele și sârma din staniu, precum și articolele din staniu nedenumite în altă parte. În perioada 2015–2025, comerțul extra-UE cu aceste produse a traversat o transformare profundă, marcată de o creștere explozivă a prețurilor, o contracție puternică a volumelor fizice și o reconfigurare semnificativă a partenerilor comerciali. Raportul de față analizează aceste dinamici pe baza datelor anuale disponibile, evidențiind atât evoluția prețurilor și cantităților, cât și schimbările din structura ofertei și gradul de dependență strategică a Uniunii Europene.

1. Prețuri în ascensiune, volume în declin: o piață transformată

Prețul mediu al importurilor și exporturilor a cunoscut o creștere de peste 100% în decurs de un deceniu, reflectând tensiunile de pe piața globală a staniului.

Datele agregate evidențiază o presiune inflaționistă fără precedent: prețul unitar al importurilor a urcat de la 12.580 EUR/tonă în 2015 la 28.327 EUR/tonă în 2025 (+125,2%), iar cel al exporturilor a sărit de la 14.866 EUR/tonă la 32.547 EUR/tonă (+118,9%). Ambele valori maxime au fost atinse în 2022 (30.896 EUR/tonă la import, respectiv 32.547 EUR/tonă în 2025 pentru export). Acest salt reflectă o combinație de factori, de la perturbări în aprovizionarea globală la o cerere puternică din industriile electronice și de aliaje.

Volumele fizice tranzacționate s-au redus considerabil, atât la import, cât și la export.

Cantitățile importate au scăzut de la 62.129 tone în 2015 la 33.935 tone în 2025 (–45,4%), cu un minim de 31.585 tone în 2024. Exporturile au pierdut 24,2% din volum, coborând de la 12.340 tone la 9.353 tone în același interval. Prin urmare, deși valoarea totală a comerțului a crescut (+23% la import, +65,9% la export), această creștere este aproape integral susținută de efectul de preț, volumul fizic indicând o comprimare structurală a fluxurilor.

Valoarea comerțului a crescut moderat, iar deficitul comercial s-a adâncit ușor.

Importurile au atins un vârf de 1,31 miliarde EUR în 2022, pentru a se stabili la 961 milioane EUR în 2025, iar exporturile au înregistrat un maxim istoric de 304 milioane EUR în același an de final. Deficitul balanței comerciale a rămas semnificativ, oscilând între – 478 milioane EUR (2015) și –1,02 miliarde EUR (2022), și s-a redresat parțial până la – 657 milioane EUR în 2025. Astfel, UE rămâne un importator net major, însă ritmul de deteriorare a balanței s-a atenuat în ultimii ani.

Sursă pentru datele de ansamblu: General Overview

2. Reconfigurarea geografiei aprovizionării: ascensiunea noilor furnizori și retragerea parteneriatelor tradiționale

Importurile din Brazilia, Bolivia și China au explodat, compensând scăderea accentuată a livrărilor din Indonezia, Malaezia și Regatul Unit.

În tabelul de mai jos sunt prezentate evoluțiile principalilor parteneri de import (valori în milioane EUR). Brazilia, Bolivia și China și-au multiplicat cotele de peste trei ori, în timp ce Indonezia, deși rămâne cel mai mare furnizor, a pierdut 21,3% din valoare. Malaezia și Regatul Unit s-au prăbușit (–72% și –91,5%), reflectând atât Brexitul (ieșirea UK din statistica extra-UE), cât și realocarea fluxurilor regionale.

Partener import	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Variație (%)
Indonezia	274,5	216,1	–21,3
Peru	113,2	126,1	+11,4
Brazilia	31,9	132,2	+314,5
Bolivia	28,1	113,7	+304,5
China	28,6	123,9	+332,8
Regatul Unit	62,9	5,4	–91,5
Malaezia	67,2	18,8	–72,0

Aceste deplasări au crescut semnificativ diversificarea aprovizionării: indicele HHI al importurilor a scăzut de la 2.063 la 1.243 (–39,7%), atingând un minim în 2025, ceea ce indică o vulnerabilitate mai redusă la șocuri venite dintr-o singură sursă.

Exporturile UE s-au orientat tot mai mult către Statele Unite și Japonia, în timp ce piața britanică și-a redus importanța.

Pe latura exporturilor, Statele Unite au devenit partenerul dominant, dublându-și valoarea (+116,2%), iar Japonia a înregistrat o creștere spectaculoasă (+1.779,5%), alimentată în special de articolele din staniu. Bosnia și Herțegovina s-a impus ca o destinație regională importantă (+177,6%). În contrapartidă, Regatul Unit a pierdut 58,8% din achiziții, iar Mexicul –45,3%.

Partener export	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Variație (%)
SUA	39,5	85,4	+116,2
Japonia	2,8	52,6	+1.779,5
Bosnia-Herțegovina	10,6	29,4	+177,6
Turcia	9,0	14,5	+62,1
Regatul Unit	55,3	22,8	–58,8
Mexic	8,9	4,9	–45,3
Malaezia	0,8	2,7	+234,5

Concentrația exporturilor a scăzut mai puțin dramatic (HHI de la 1.506 la 1.330, –11,7%), dat fiind că SUA și Japonia tind să capteze ponderi mari, însă diversificarea geografică rămâne în creștere.

Sursă pentru parteneri și concentrare: Top Partners by Value și Concentration HHI

3. Structura pieței și autonomia strategică: o dependență încă ridicată, dar în ameliorare

Dependența netă de importuri a scăzut semnificativ, depășind însă pragul de 50%.

Gradul de acoperire al consumului prin importuri nete s-a redus de la 72,3% în 2015 la 46,6% în 2025 (–35,5%). Producția internă a UE, estimată la 36 milioane kg în 2024, a rămas relativ stabilă în volum (cu un vârf de 36,3 milioane kg în 2015 și un minim de 25,6 milioane kg în 2020), dar valoarea ei a explodat de la 158 milioane EUR la 630 milioane EUR (+298,5%), datorită prețurilor. Această evoluție a redus decalajul comercial și a îmbunătățit autonomia, deși peste 46% din necesar continuă să fie asigurat din surse externe.

Producția europeană a fost impulsionată de prețuri, iar specializarea pe state membre dezvăluie un nucleu de competență în Benelux și Polonia.

În 2025, Belgia (RSCA 0,53), Portugalia (0,33), Țările de Jos (0,32), Spania (0,23) și Polonia (0,02) sunt singurele state membre care prezintă un avantaj comparativ revelat pozitiv în comerțul cu staniu. Belgia și Țările de Jos își împart peste 50% din comerțul total al UE cu acest produs, beneficiind de porturi și infrastructură logistică pentru rafinare și reexport. La polul opus, Croația, Irlanda, Letonia, Suedia și Estonia au o specializare extrem de redusă, fiind practic absente din acest segment.

Sursă: Most & Least Specialised Reporters și Production Volumes

Șocurile de preț din 2021–2022 au fost generalizate, afectând atât importurile, cât și exporturile.

Analiza evenimentelor anormale de preț arată că, în 2021, prețurile de import din Indonezia (+59% față de linia de bază), Peru (+53,9%), Brazilia (+51,4%), Bolivia (+47,3%) și China (+67%) au înregistrat salturi bruște. Pe export, Coreea de Sud a cunoscut un șoc major în 2022 (+86,1%), iar Japonia (+56,9%) și Turcia (+54,4%) în 2021. Aceste șocuri au coincis cu dereglări logistice globale și o cerere puternică post-pandemică, ceea ce subliniază sensibilitatea pieței staniului la factori conjuncturali.

Sursă: Price Shocks

Produsele finite și semifinite au contribuit, de asemenea, la schimbarea structurii comerțului.

În 2025, importurile de staniu brut (CN 8001) au reprezentat 31,4 mii tone (902 milioane EUR), dominate de bare și sârmă (CN 8003) și de deșeuri (CN 8002), care deși cantitativ mici, au prețuri unitare în creștere rapidă. Exporturile UE s-au concentrat pe staniu brut (7,2 mii tone) și pe articole din staniu (712 tone), acestea din urmă înregistrând un preț mediu de 41,2 EUR/kg, de aproape două ori mai mare decât al brutului, reflectând un conținut de valoare adăugată superior.

Sursă: Product Segment Breakdown

Concluzie

Comerțul UE cu staniu a traversat o perioadă de transformări structurale între 2015 și 2025. Dublarea prețurilor a fost principalul motor al creșterii valorice, compensând o prăbușire de peste 40% a volumelor importate. Furnizorii tradiționali din Asia de Sud-Est și Regatul Unit au făcut loc unui grup diversificat de parteneri latino-americani și Chinei, ceea

ce a redus concentrarea și riscul de dependență. La export, SUA și Japonia au devenit piețe-cheie, stimulând livrările de produse cu valoare adăugată. Dependența netă de importuri a scăzut semnificativ, dar rămâne substanțială, iar vulnerabilitatea la șocuri de preț persistă, așa cum au demonstrat evenimentele anilor 2021–2022. În ansamblu, UE și-a consolidat poziția pe segmentele de prelucrare și export, însă asigurarea securității aprovizionării cu materie primă va continua să fie o prioritate strategică.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.